

ATELIERELE DE VARĂ „ȘOTRON” - EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Profesor Balasz-Mureșan Dorina,
Școala Gimnazială „Gheorghe Șincai” Florești

Atelierele de vară „Șotron” au fost derulate, timp de două săptămâni, în perioada 21 iulie- 4 august 2017, în cadrul programului „Fiecare copil în grădiniță”, inițiat și pilotat de Asociația „OvidiuRo”, ca urmare a implementării Legii nr. 248/2015.

Scopul acestui proiect a constat în „stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din medii dezavantajate și a creșterii accesului la educație al acestora”.

Obiectivele urmărite pe parcursul derulării atelierelor de vară au fost pliate pe cele zece elemente cheie (alfabetizare, curcubeu, axă numere, muzeu tematic, hartă, invitat, operă de artă, muzeu, experiment, obiectiv natural și istoric), pe care Agenția pentru Educație Timpurie-Asociația „OvidiuRo” și le-a propus să le dezvoltăm, astfel încât niciun copil să nu piardă dreptul la dezvoltare, în primii cinci ani de viață. Dintre acestea amintim: integrarea și socializarea tuturor copiilor în grădiniță, familiarizarea cu literația, formarea unor cunoștințe științifice referitoare la lumea vie, promovarea sănătății și nutriției, promovarea îngrijirii și igienei personale etc.

Echipa de proiect a fost alcătuită din reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Cluj - (inspector profesor Chicinaș Luminița, inspector profesor Tătaru Lolica), și ai Școlii Gimnaziale „Gheorghe Șincai” Florești - director profesor Ilea-Bonda Violeta, director adjunct Ferteș Ella, profesor Balasz Mureșan Dorina (coordonator de proiect la nivel local), profesor Lucaci Carmen, cărora li s-au alăturat șase copii voluntari, împreună cu doi părinți sociali de la Casa de tip familial „Neghiniță” din Florești.

Grupul țintă a fost format dintr-un număr de 17 preșcolari, dintre care 15 rromi (7 care nu au mai frecventat grădinița) și 3 beneficiari deja ai tichetului social. Activitățile s-au derulat pe parcursul a douăsprezece zile, timp de patru ore pe zi, și, pentru a-i atrage pe copii la grădiniță s-au desfășurat sub forma unei incursiuni/aventuri pe o insulă de nisip, amenajată în sala de grupă.

Pentru a ajunge pe insulă, de fiecare dată, copiii însoțiți de părinți erau constrânși să parcurgă același traseu magic, marcat cu săgeți colorate în prima parte și cu nisip și scoici pe ultima sută de metri.

Prima zi pe insula de nisip a fost o surpriză chiar și pentru preșcolarii care au mai frecventat grădinița, deoarece au avut posibilitatea de a se întâlni cu o sală de grupă altfel decât cea cu care erau obișnuiți, dar și cu colegi noi, care au fost primiți cu căldură de toți locuitorii insulei. Pentru ca momentul despărțirii de părinți să nu fie atât de brusc, activitățile s-au derulat în parteneriat cu aceștia, astfel încât toți au fost invitați să se cunoască și să descopere, ghidați de două hărți, venite de pe mare, de la piraiți, surprizele ascunse pe teritoriul insulei (diferite cărți, lupe, stegulețe, melci, scoici, amprente și alte materiale mărunte, care vor fi utilizate pentru a investiga și experimenta pe parcursul derulării atelierelor). De asemenea, cu această ocazie a fost deschis și muzeul tematic, care în fiecare zi a fost îmbogățit cu materialele care urmau să fie folosite, pentru exersarea, prin diferite variante de joc a unor elemente cheie, propuse de inițiatorii proiectului.

Atelierele s-au derulat sub forma unei povești, în care, la sfârșitul fiecărei zile se lansa o nouă provocare, pentru ziua următoare, cu scopul de a-i determina și motiva pe copii, să vină și în următoarea zi la grădiniță.

Locuitorii insulei au fost transformați, printr-o putere magică, în scoici, denumite cu prenumele fiecărui copil. În fiecare zi, scoicile purtau cu mândrie ecusonul de aceeași formă, pe care scris prenumele, învățând astfel, atunci când se striga prezența, să își recunoască propriul indicativ, pentru ca ulterior, spre sfârșitul atelierelor să fie solicitați să asocieze două ecusoane cu scris identic, iar apoi să scrie, după model, prin copiere prenumele.

La începutul atelierelor a fost furtună atât pe mare, cât și în sufletele micilor scoici, la finalul acesteia a răsărit soarele, și a apărut curcubeul, pe care au reușit să îl realizeze chiar micii preșcolari, care au deprins culorile acestuia.

Cu toate că preșcolarii care nu au frecventat grădinița nu cunoșteau cifrele și literele, ei au fost familiarizați cu acestea, atât la colțul bibliotecă, amenajat pe insula de nisip, cât și prin diferitele activități organizate sub formă de joc, atât pe centre, cât și prin intermediul activităților frontale: „Ne căutăm scoica cu propriul prenume” „Citim împreună...”, „Ciorbița alfabet”, „Pregătim prăjituri alfabet pentru prietenii noștri de pe insulă” etc., „Sărim șotronul de 5-10 careuri” etc. astfel că, până la finalul proiectului toți copiii au manifestat dorința de a răsfoi o carte, au fost capabili să-și recunoască scoica cu propriul prenume, iar cei cu vârsta de 5 ani au reușit să scrie, după model, propriul prenume. Și cifrele i-au fascinat pe copii, astfel că, după ce le-au exersat prin joc, au reușit să realizeze cu ajutorul materialelor naturale, în cadrul unui atelier desfășurat în natură, adevărate comori literare-pietre de râu, pe care au lipit din semințe și coji de fistic litere și cifre, pe care le-au folosit pentru a marca fiecare zi de atelier, și la urmă pentru a scrie denumirea acestora.

Ca și o încununare a muncii depuse, comorile literare au fost expuse de către copii, în zona grădinii romane, de la Grădina Botanică „Alexandru Borza” din Cluj-Napoca, iar cartea cu povestea proprie a fost donată Bibliotecii Județene „Octavian Goga”-Filiala Zorilor, pentru ca și alți aventurieri să cunoască activitățile care s-au

desfășurat pe insulă.

Cele mai spectaculoase aventuri și descoperiri au fost trăite alături de pirații de pe insulă, copiii școlari de la Casa de tip familial „Neghiniță”, care le-au dezvoltat micuțelor scoici atât dragostea pentru lectură, cât și pentru experimente.

Aceștia le-au oferit preșcolarilor în fața invitațiilor, o adevărată oră de lectură, în care i-au familiarizat cu diferite legume și semințe, după care i-au ajutat să învețe cum pot să alcătuiască o pungă de germinare, pentru a observa pe insulă, cum ia naștere viața dintr-o mică sămânță, dar și cum poate fi utilizată lupa, pentru a investiga diferite plante, insecte sau chiar germenii proveniți din semințe.

Momente de neuitat au fost trăite și la casa piraților, unde pe lângă faptul că preșcolarii s-au jucat, au avut și ocazia de a face descoperiri (muzeul tematic din copac și ora de lectură în aer liber), testarea plutirii și scufundării corpurilor, desene pe asfalt, experimente referitoare la modul de utilizare al lupei etc.

Plutirea și scufundarea a putut fi sesizată și cu ocazia excursiei la Someș, alături de părinți, care a avut drept scop identificarea corabiei piraților, din care a fost descoperită doar o relicvă.

Clipe de neuitat care vor rămâne vii în amintirea micuțelor scoici de pe insulă s-au desfășurat chiar și pe nisipul fierbinte al insulei, unde au fost inițiate și organizate jocuri cum ar fi: „Recunoașteți cifra”, „Așază tot atâtea scoici, căluți de mare etc. câte îți arată cifra!”, „Ne jucăm cu bărcuțele de gheață”, „Preparăm soluție pentru baloanele de săpun și ne jucăm cu acestea”.

La finalul atelierelor, respectiv în a douăsprezecea zi, copiii însoțiți de cadrele didactice au desfășurat, prin sprijinul financiar primit de la Asociația „OvidiuRo” o excursie la Cluj-Napoca, la Biblioteca Județeană „Octavian Goga”-Filiala Zorilor, precum și la Grădina Botanică „Alexandru Borza”. La prima instituție amintită, copiii s-au bucurat de o minunată oră de lectură oferită de doamnele bibliotecare, după care au avut posibilitatea, de a exersa conținuturile audiate, în căsuța celor trei purceluși și în caleașca zânelor din povești, elemente prezente în colțul de joacă al sălii de lectură. Tot aici a avut loc și premiarea participanților la ateliere, în prezența celor doi asistenți sociali, de la Primăria Florești, care ne-au onorat cu participarea la festivitate, și ne-au însoțit pe tot parcursul excursiei.

În urma derulării acestor activități, în anul școlar 2017-2018 am reușit să înscriem și să integrăm 5 dintre cei 7 preșcolari, care au participat la ateliere, și care până atunci nu au frecventat deloc grădinița, un început promițător în ceea ce privește acest tip de activități.

De asemenea, prin activitățile organizate am reușit să le oferim copiilor care nu au posibilitatea să părăsească comuna natală, o modalitate de a petrece într-un alt mod, o parte din vacanța de vară și de a cunoaște o altă lume.

Bibliografie

****Curriculum pentru educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naștere și 6/7 ani*, (2008), Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

<http://fiecarecopilingradinita.ro/>

<http://www.ovid.ro/modul-educational-sotron-2017>

http://www.dreptonline.ro/legislatie/legea_248_2015_stimularea_participarii_invat_amantul_prescolar_copii_provenind_familii_defavorizate.php